

**Zmiany klimatyczne
na celowniku.
Opowieść o dwóch
miastach:
Kaohsiung i Katowice**

**Czas
na**

ZMIANY

Zmiany klimatyczne: Globalne wyzwania wymagające globalnej odpowiedzi

Dr Lee Ying-yuan, Minister Ochrony Środowiska, Executive Yuan, Republika Chińska (Tajwan)

Utrzymujący się wzrost emisji gazów cieplarnianych na świecie doprowadził do anormalnych i ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak fale upałów, susze, czy katastrofalne w swoich skutkach ulewne deszcze. Wydarzenia te nie są już wyłącznie abstrakcyjnymi scenariuszami na przyszłość. Mają one miejsce dzisiaj we wszystkich zakątkach globu.

W ciągu ostatnich dwóch lat średnie temperatury na Tajwanie były najwyższe w ciągu wieku. Od 2017 r. opady deszczu zmniejszyły się znacząco, wpływając negatywnie na lokalne wytworzenie energii wodnej. W istocie, zmiany te mają poważny wpływ i stanowią znaczące zagrożenie.

Inne miejsca na świecie doświadczane zostały przez podobne zjawiska. Latem 2018 r. wiele państw półkuli północnej w Europie, Azji, Ameryce Północnej i Północnej Afryce doświadczyło rekordowych fal upałów i śmiertelnych w swoich skutkach pożarów, które poważnie zagrożą życiu wielu ludzi, rolnictwu, naturalnemu ekosystemowi oraz infrastrukturze.

W celu dalszej implementacji porozumienia paryskiego w sprawie zmian klimatu i osiągnięcia założonych w nim celów, Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, oprócz wiernej realizacji kluczowych projektów, konsultacji i negocjacji, zaprosiła strony reprezentujące różne dziedziny życia do udziału w tzw. Dialogu Talanoa po to, aby wspólnie korzystały ze zbiorowej wiedzy rodzaju ludzkiego w formułowaniu realnych rozwiązań w odpowiedzi na zmiany klimatyczne.

Tajwan, jako członek globalnej wioski, w zgodzie z postanowieniami porozumienia paryskiego aktywnie zachęca wszystkich do wypełnienia zobowiązań i umocnienia działań na rzecz ograniczenia emisji dwutlenku węgla. Tajwan przyjął rozwiązanie prawne w kwestii redukcji gazów cieplarnianych i zarządzania nimi (Greenhouse Gas Reduction and Management Act), na mocy którego został sformułowany cel redukcji emisji dwutlenku węgla na najbliższe pięć lat. Ponadto Tajwan stworzył wytyczne dla działania w kwestii zmian klimatycznych (National Climate Change Action Guidelines) oraz wprowadził program kontroli redukcji gazów cieplarnianych (Greenhouse Gas Reduction Action Plan), odnoszące się do sześciu największych sektorów: energii, produkcji, transportu, budownictwa mieszkalnego i komercyjnego, rolnictwa oraz zarządzania środowiskiem. Poprzez przyjmowanie limitów emisji, promowanie zielonych inicjatyw finansowych, pielęgnowanie lokalnych talentów i edukacji, zachęcanie do współpracy na poziomie administracji centralnej i lokalnej oraz różnych gałęzi przemysłu, także poprzez włączanie w te procesy opinii publicznej, Tajwan dąży do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych do 2050 r. o 50% w porównaniu z poziomem z 2005 r.

Prawie 90% rocznej emisji gazów cieplarnianych na Tajwanie pochodzi ze spalania paliw. Rząd dąży do zwiększenia do 20%

udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitej produkcji energii do 2025 r. i wzrostu udziału energii powstałej w oparciu o gaz naturalny do 50%. Równocześnie Tajwan stopniowo redukuje swoją zależność od węgla, zamykając przestarzałe zakłady węglowe i wyposażając te najbardziej wydajne w ultra nadkrytyczne jednostki powodujące mniejsze zanieczyszczenie. Rząd inwestuje również w inne urządzenia i technologie, pomagające ograniczyć zanieczyszczenie, oferując dofinansowanie, zachęcające obywateli do wymiany ich starych pojazdów na nowe oraz promując pojazdy o napędzie elektrycznym. W 2018 r. tajwańska ustawa o kontroli zanieczyszczenia powietrza (Air Control Pollution Act) została znowelizowana i wprowadzono dodatkowe środki ograniczające zanieczyszczenie powietrza i przyspieszające transformację energetyczną Tajwanu.

Polityka energetyczna Tajwanu jest promowana z uwzględnieniem czterech fundamentalnych aspektów: bezpieczeństwa energetycznego, zielonej gospodarki, zrównoważenia środowiskowego i sprawiedliwości społecznej. Ponadto Tajwan pracuje nad białą księgą transformacji energetycznej i zachęca wszystkich do udziału i wkładu w tym procesie. Tajwan wdraża również kluczowe działania zgodne z wytycznymi dla rozwoju energetyki (Energy Development Guidelines) w celu wprowadzenia konkretnych zmian w dążeniu do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju energetycznego.

Pogoni za wzrostem ekonomicznym często towarzyszy degradacja środowiska naturalnego i wyczerpanie zasobów natural-

nych. Według badań przedstawionych przez Global Footprint Network ludzka konsumpcja zasobów naturalnych przewyższa o 1,7 zdolność planety do regeneracji jej ekosystemu. Dzień Długu Ekologicznego w 2018 r. przypadł na 1 sierpnia, czyli dużo szybciej niż miało to kiedykolwiek do tej pory miejsce.

W celu znalezienia właściwej równowagi między rozwojem gospodarczym i ochroną środowiska, Tajwan promuje gospodarkę cyrkularną jako część programu Pięć Plus Dwie Innowacyjne Gałęzie Przemysłu (Five Plus Two Innovative Industries). W środowisku międzynarodowym istnieje zgoda co do tego, że gospodarka cyrkularna odgrywa kluczową rolę dla osiągnięcia celów określonych w porozumieniu paryskim.

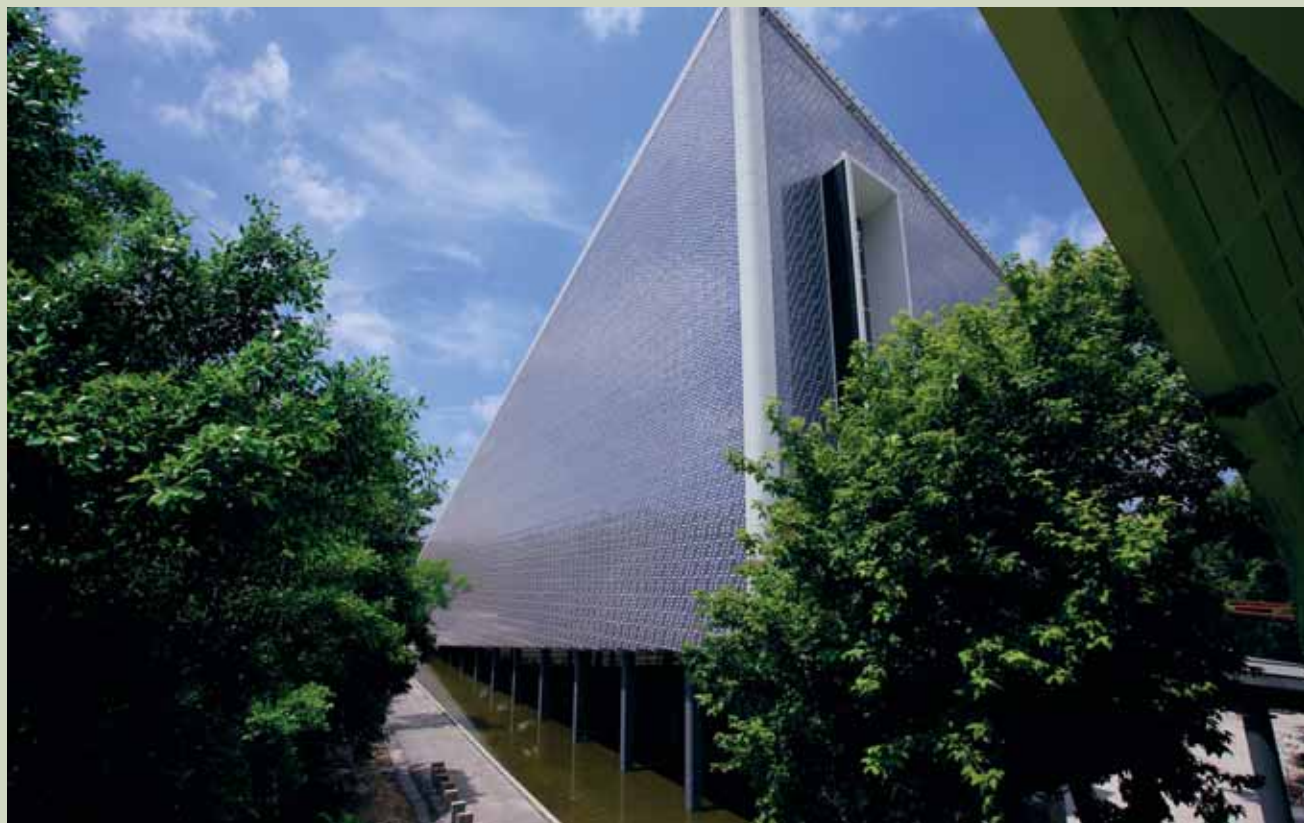
W ciągu minionych dwóch dekad Tajwan osiągnął znaczący postęp w przetwarzaniu i ponownym wykorzystaniu surowców. W 2017 r. Tajwan osiągnął wskaźnik odzyskiwania surowców wtórnych na poziomie 52,5%, co uplasowało go na trzecim miejscu za Niemcami i Austrią. Wskaźnik przetwórstwa butelek plastikowych na Tajwanie sięgnął w 2017 r. poziomu 95%. Podczas Mistrzostw Świata FIFA w 2018 r. około połowa z 32 drużyn biorących udział w turnieju miała koszulki wyprodukowane z butelek przetworzonych na Tajwanie.

W przyszłości Tajwan w dalszym ciągu będzie umacniał technologiczne badania i rozwój oraz innowacyjność, a także wspierał recykling w celu budowy zintegrowanych łańcuchów wartości przemysłowych. Celem jest osiągnięcie stanu o zerowej ilości odpadów, gdzie wszystko, co może zostać poddane recyklingowi, jest mu poddawane. Tajwan z chęcią podzieli się swoją technologią i doświadczeniem ze społecznością międzynarodową.

Poprzez rozwój zrównoważenia środowiskowego możemy sprawić, że nasza planeta pozostanie tak unikatowo piękna i przyjazna ludziom, jaką była przez miliony lat. Wszystkie kraje i strony powinny wziąć udział w tym wspólnym przedsięwzięciu. Tajwan, który znacząco skorzystał z procesu industrializacji, obecnie w pełni poświęca się odgrywaniu kluczowej roli w ratowaniu planety i jej cennego ekosystemu. Tajwan jest gotowy i chętny, żeby podzielić się swoją wiedzą i doświadczeniem w zarządzaniu środowiskiem, zapobieganiu katastrofom, swoimi systemami ostrzegania, technologiami umacniającymi wydajność energetyczną oraz wdrażaniem innowacyjnych technologii.

Zmiany klimatyczne związane są z przetrwaniem naszej planety i problem ten nie powinien być sprowadzany do kwestii wyłącznie politycznej. Przez wiele lat Tajwan był pomijany i izolowany w systemie Narodów Zjednoczonych. To nas nie zniechęciło. Przeciwnie, podwoiliśmy nasze wysiłki w oparciu o nasze przekonania wyrażone w konfucjańskim powiedzeniu, że „człowiek moralny nigdy nie będzie żył w samotności; taki człowiek zawsze przyciągnie do siebie towarzyszy.” W sposób profesjonalny, pragmatyczny i konstruktywny Tajwan będzie dążył do znaczącego udziału w międzynarodowych organizacjach oraz wydarzeniach i będzie wypełniał swoje zobowiązania, wynikające z bycia członkiem społeczności międzynarodowej. Pozwólcie Tajwanowi dołączyć do świata, a światu przyjąć Tajwan.

Więcej informacji na stronie: www.epa.gov.tw

Raport specjalny nt. zmian klimatycznych na COP24 w Katowicach

Jeden ze światowych liderów działań klimatycznych

Henryk Kowalczyk, Minister Ochrony Środowiska, w wywiadzie dla *Warsaw Voice*:

Szczyt klimatyczny COP19 odbył się w 2013 w Warszawie, COP24 odbędzie w tym roku w Katowicach. Co zostało osiągnięte w Polsce w zakresie ochrony środowiska pomiędzy tymi dwoma szczytami?

Od czasu szczytu klimatycznego COP19 polityka klimatyczna zarówno w Polsce, jak i na świecie przeszła znaczącą transformację dzięki przyjęciu Porozumienia Paryskiego podczas konferencji COP21 w Paryżu, które wprowadziło mechanizmy działania w walce ze zmianami klimatu – działania określone na szczeblu narodowym [rządowe przedstawicielstwa uczestniczące w szczycie zdecydowały, że będą deklarować swoje wkłady co 5 lat, co przyczyni się do ustalania bardziej ambitnych celów – *The Warsaw Voice*]. Polska, jako państwo członkowskie Unii Europejskiej, przyjęła zobowiązanie do udziału w redukcji emisji gazów cieplarnianych do atmosfery (40% redukcja do 2030), co zostało ujęte w przyjętych regulacjach unijnych. Polska ma na celu spełnienie tego zobowiązania poprzez działania podejmowane w różnych sektorach. Dodatkowo, Polska niezmiennie podtrzymuje stanowisko, iż skuteczne wdrożenie zobowiązań Porozumienia Paryskiego jest jedynie możliwe, jeżeli wszystkie państwa podejmą działania, a działania najbardziej rozwiniętych krajów powinny odzwierciedlać poziom ambicji Unii Europejskiej. Należy podkreślić, że od grudnia 2013 do czerwca 2018, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wypłacił 4.4 miliardy PLN na ochronę klimatu i powietrza. Te fundusze zostały wykorzystane na realizację znaczącej liczby inwestycji związanych bezpośrednio lub pośrednio z ochroną klimatu.

Polska będzie gospodarzem szczytu COP po raz trzeci: czy to oznacza, że Polska aspiruje do roli jednego z czołowych światowych graczy w walce na rzecz „zielonej planety”?

Polska pozostaje jednym ze światowych liderów w działaniach klimatycznych. Polska po raz czwarty będzie zarządzać Prezydencją COP podczas spotkania COP24

w grudniu w Katowicach, i po raz trzeci będzie organizować tę konferencję. W przeciągu ostatnich 30 lat, Polska zredukowała emisję CO2 we wszystkich sektorach o około 30 procent przy jednoczesnym dynamicznym rozwoju gospodarczym. Polska nieustannie inwestuje w poprawę wydajności energetycznej oraz w rozwój odnawialnej energii, pozostając jednocześnie aktywnym państwem członkowskim na forum Unii Europejskiej w zakresie prac nad rozwojem klimatu w UE oraz nad polityką ochrony środowiska.

Jakie programy przedstawiciele Polski mają zamiar zaprezentować podczas szczytu w Katowicach?

Musimy jasno oddzielić polską Prezydencję COP w tym roku od przedstawienia naszych interesów. W celu zapewnienia wiarygodności oraz skuteczności międzynarodowego procesu negocjacji klimatycznych, zachowanie neutralności Prezydencji konferencji jest kluczowe, ponieważ zapewni wszystkim uczestnikom dojście od kompromisu oraz przyjęcie Pakietu Katowickiego wdrażającego Porozumienie Paryskie, co jednocześnie odzwierciedla potrzeby wszystkich uczestników.

Polska planuje przyjąć pełny Pakiet Katowicki, który pozwoli na emisję gazów cieplarnianych we wszystkich sektorach, a także rozważy rolę absorpcji gazów cieplarnianych przez lasy i gleby. Polska chce podkreślić, że transformacja powinna być uczciwa przy jednoczesnym zachowaniu miejsc pracy podczas przyjęcia działań na rzecz zmian klimatu przez wszystkie państwa. Dodatkowo, Polska zwraca uwagę na potrzebę zmierzenia się z emisją gazów cieplarnianych we wszystkich sektorach, i stąd zrównoważony transport, a szczególnie elektromobilność będą wiodącymi tematami podczas szczytu COP24.

Polska gospodarka wciąż jest oparta na węglu jako głównym źródle energii, czy ta sytuacja się zmieni w ciągu najbliższych dekad? Czy Polska szuka alternatywnych rozwiązań (energia odnawialna, energia nuklearna), czy raczej koncentruje się na wdrożeniu „czystych” technologii opartych na węglu?

Polska gospodarka jest oparta na energii wytwarzanej z węgla bitumicznego i węgla brunatnego, które należą do naturalnych złóż Polski i gwarantują bezpieczeństwo energetyczne kraju oraz bezpieczeństwo dostaw światowych, które coraz bardziej stają się uzależnione. Udział węgla w miksie energetycznym maleje, ale ciągle generuje ponad 80% energii. Polska stara się różnicować swój miks energetyczny, ale jest to proces długoterminowy.

Wykorzystanie własnych zasobów w produkcji energii stanowi ważną gwarancję dla bezpieczeństwa energetycznego Polski. To również oznacza, że Polska wykorzystuje odnawialne źródła energii w sposób właściwy (biomasa, energia geotermalna, energia wiatru, wodna oraz słarna). Polska zamierza kontynuować inwestycje w odnawialne źródła energii, mając pewny potencjał rozwoju w tym zakresie, szczególnie jeśli chodzi o energię geotermalną i wodną. Polska gospodarka się rozwija co prowadzi do wzrastającego zapotrzebowania na energię elektryczną oraz pokrycia tego zapotrzebowania w sposób optymalny, przy jednoczesnym zapewnieniu spełnienia celów środowiskowych, w tym redukcji gazów cieplarnianych.

Czy Polska współpracuje z krajami Azji Południowo-Wschodniej w zakresie ochrony środowiska?

Ministerstwo Ochrony Środowiska jest zaangażowane w dwustronną współpracę z wybranymi krajami Azji Południowo-Wschodniej, takim jak Wietnam, Indonezja i Singapur. Współpraca z partnerami z tego regionu jest również prowadzona w ramach porozumień wielostronnych oraz konwencji, których stroną jest Polska.

Więcej informacji na stronie:
www.mos.gov.pl

COP24 w Katowicach

W dniach 3-14 grudnia 2018 r. w Katowicach odbędzie się 24. sesja Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (COP24), 14. sesja Spotkania Stron Protokołu z Kioto (CM14) oraz 1. sesja Konferencji Stron Porozumienia Paryskiego.

Stolicę Śląska odwiedzi blisko 30 tysięcy gości przedstawicieli wszystkich Stron Konwencji tj. 196 państw i Unii Europejskiej, by podejmować decyzje dotyczące dalszych działań na rzecz ochrony klimatu oraz funkcjonowania Konwencji. W Konferencji COP24 wezmą udział prezydenci, premierzy, reprezentanci rządów i dyplomacji, przedstawiciele organizacji pozarządowych, naukowcy, aktywiści, przedstawiciele przedsiębiorców i innych grup, zainteresowanych kwestiami dotyczącymi klimatu. Konferencji COP24 towarzyszyć będą wydarzenia o charakterze naukowym, społecznym, ale i komercyjnym, będące forum prezentacji i wymiany pomysłów, innowacji, strategii i rozwiązań na rzecz przeciwdziałania globalnemu ociepleniu.

W trakcie szczytu COP24 planowane jest przyjęcie pełnego pakietu wdrażającego Porozumienie Paryskie. To pierwsza w historii międzynarodowa umowa, która zobowiązuje wszystkie

państwa świata do działań na rzecz ochrony klimatu. Pakiet wdrażający umożliwi realizację Porozumienia w praktyce. Tym samym wyznaczy światową politykę klimatyczno-energetyczną na kolejne lata.

Porozumienie Paryskie wprowadza zamiast dekarbonizacji pojęcie neutralności klimatycznej. To jest powrót do polityki klimatycznej, która zarówno ma na celu ochronę klimatu, jak również ochronę specyfiki poszczególnych gospodarek narodowych - co szczególnie jest ważne w przypadku Polski.

Polska ma na celu zachowanie globalnego charakteru Porozumienia Paryskiego, dobrowolności wyboru metod redukcji emisji dwutlenku węgla oraz kształtowania polityki klimatycznej i energetycznej na bazie dostępności surowców i ograniczeń geograficznych (wykorzystującej naturalne zasoby).

Państwa członkowskie Narodów Zjednoczonych muszą działać wspólnie, aby zapobiec niebezpiecznym zmianom klimatu. Jednakże te wysiłki powinny być dopasowane do indywidualnych możliwości poszczególnych krajów. Powinna być zapewniona równowaga pomiędzy zobowiązaniami państw w zależności od ich warunków i poziomu rozwoju.

Polska chciałaby zostać ambasadorem zrównoważonego podejścia to zmian klimatu. Chciałaby ona reprezentować nie tylko własne interesy, ale również interesy państw regionu oraz bronić zasady dobrowolności działań jako podstawy demokracji i wspólnoty europejskiej.

Więcej informacji na stronie: www.cop24.gov.pl

Raport specjalny nt. zmian klimatycznych na COP24 w Katowicach

Katowice – miasto metamorfoz

Krajobraz Katowic, które z post-industrialnego miasta stały się dynamiczną stolicą ponad dwumilionowej metropolii, zachwyca każdego, kto nie miał szansy zobaczyć go od dłuższego czasu. Dzisiejsze miasto jest zupełnie inne niż to sprzed dziesięciu lat.

W Strefie Kultury wzniesionej w miejscu dawnej kopalni węgla powstało imponujące Muzeum Śląskie z historycznym Szybem Warszawa, z którego podziwiać można zarówno panoramę Katowic, jak i budynek Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia. Nieopodal, w pobliżu znanej hali widowiskowo-sportowej Spodek, powstało Międzynarodowe Centrum Kongresowe, miejsce spotkań biznesowych, naukowych, kulturalnych

i sportowych. Rozległe tereny zielone w mieście zachęcają do aktywności sportowej, a w Spodku, MCK i innych obiektach organizowane są różnorodne zawody sportowe.

W Katowicach przede wszystkim powinno się wsiąść na rower, a zrobić to może każdy, ponieważ miasto otworzyło własną sieć wypożyczalni rowerów miejskich. W ten sposób podziwiać można zróżnicowany pejzaż miasta. Dolina Trzech Stawów to perełka na mapie Ka-

towic. Ludzie aktywni mogą tam jeździć rolkami, korzystając ze specjalnej, przeznaczonej do tego ścieżki, jednej z pierwszych w kraju. W Katowicach można także przepłynąć się kajakiem, spróbować swoich sił w wędkarstwie lub skorzystać z wielu innych udogodnień sportowych, ostatnio poszerzonych do aż trzech kompleksów z basenami i halami sportowymi. Entuzjaści aktywnego spędzania czasu mogą udać się na przebieżkę lub przejażdżkę rowerem w parkach, lasach i wokół jezior, które zajmują aż połowę całkowitej powierzchni miasta.

Jednocześnie w Katowicach szczególną wagę przykładają się do zapewniania miejsc pracy i polityki mieszkaniowej. Tylko takie działania mogą sprawić, że miasto staje się atrakcyjnym miejscem przystosowanym odpowiednio do życia.

Międzynarodowe Centrum Kongresowe (MCK)

Po ogromnych metamorfozach w sferze infrastruktury, przyszedł czas na rewolucję w systemie transportowym w poszczególnych dzielnicach. Władze miasta podkreślają istotę rozwoju zrównoważonego transportu, przyjaznego zarówno pieszym, kierowcom, rowerzystom, jak i użytkownikom komunikacji miejskiej. W trakcie powstania są cztery węzły przesiadkowe, przebudowywane są również dwa skrzyżowania na drodze krajowej numer 81. Ponadto, raz na kilka miesięcy, na ulice wyjeżdżają nowoczesne autobusy, a w ostatnim czasie ponad 47 milionów złotych zostało przeznaczonych na powstanie Katowickiego Inteligentnego Systemu Zarządzania Transportem. W wielu dzielnicach pojawiły się stacje do wypożyczania rowerów miejskich, co roku powstają też kolejne kilometry ścieżek rowerowych. W wyniku wszystkich tych działań poruszanie się w obrębie Katowic będzie dużo szybsze i wygodniejsze. W praktyce usprawnienie ruchu ulicznego oznaczać będzie oszczędność czasu i paliwa, a także ograniczenie emisji gazów i hałasu. W latach 2015-2018 na wspomniane inwestycje została przeznaczona łączna suma 600 milionów złotych.

Turystyka biznesowa stała się ważnym produktem rynkowym oferowanym przez miasto. Ponad 826 tysięcy uczestników konferencji i targów odwiedziło Katowice w 2017 roku. To aż o 64 tysiące więcej niż rok wcześniej. W praktyce oznacza to dostępalne zyski dla miasta i jego mieszkańców. Baza hotelarska i konferencyjna ciągle się rozwijają, a firmy cateringowe, właściciele restauracji, kierowcy taksówek i miejscowi sklepikarze notują znaczne dochody.

Jeden uczestnik konferencji, przy założeniu, że spędza w Katowicach noc, wydaje średnio 628 złotych, ten, który nie korzysta z noclegu – 141. Co ważne, wielu z tych, którzy przyjeżdżają do Katowic w celach biznesowych, z chęcią wraca do miasta np. z rodziną, by zabrać ją na koncert w Narodowej Orkiestrze Symfonicznej Polskiego Radia, jednej z najznamienitszych hal koncertowych na całym świecie, lub też by wziąć udział w jednym z katowickich festiwali muzycznych znanych w całej Europie.

Katowice są silnym graczem w oczach inwestorów. Składa się na to kilka pod-

stawowych elementów: dostęp do wykwalifikowanego personelu, znakomita lokalizacja i rozwinięty system wsparcia. Jest to prawdziwie europejskie miasto, gdzie nowoczesność w kreatywny sposób łączy się i współgra z tradycją, co doceniają inwestorzy z całego świata, którzy chętnie lokują tu swoje pieniądze. W swojej strategii Katowice mocno podkreślają pracę nad nowymi technologiami i innowacjami, by przyciągnąć zarówno inwestorów jak i organizatorów różnorodnych wydarzeń. Dzięki organizacji 5 finałów turnieju Intel Extreme Masters, miasto stało się globalną stolicą e-sportu.

Inteligentne miasto musi być przede wszystkim atrakcyjne dla jego mieszkańców, nieustannie dbać o poprawę jakości życia, a jednocześnie w dalszym ciągu zmieniać się i ewoluować w zgodzie z najnowszymi trendami. W ostatnich latach Katowice konsekwentnie dążyły do bycia smart city.

Podczas nadchodzącego szczytu klimatycznego Katowice wraz z całą metropolią gościć będą około 30.000 uczestników z niespełna 200 państw. Rola gospodarza COP24 jest doskonałą okazją na globalną promocję miasta. Jest to także szansa na to, by pokazać jak bardzo miasto zmieniło się w przeciągu kilku ostatnich lat.

Miasto odwiedzą decydenci z całego świata – prezydenci, premierzy, dyplomaci i naukowcy, którzy debatować będą w MCK, hali Spodek i Strefie Kultury.

Zadaniem Katowic będzie zadbanie o sprawną komunikację. W tym właśnie celu powstanie mobilna aplikacja. Została również stworzona strona internetowa poświęcona COP24. Uczestnicy szczytu będą mieli szansę wziąć udział w wielu towarzyszących temu wydarzeniu eventach, organizowanych w strefie debатовej oraz miejskiej lub skorzystać z tematycznych wycieczek. Do ich dyspozycji będzie zaplecze hotelarskie i restauracyjne. Niektóre z restauracji przygotowują specjalne menu na czas trwania konferencji.

Delegaci otrzymają prezenty przygotowane przez uczniów katowickich szkół, a także gadżety stworzone na tę okazję.

Marcin Krupa - prezydent miasta Katowice:

Katowice są gospodarzem UNCCC COP24 - najważniejszego forum poświęconego polityce globalnej. Jestem przekonany, że organizacja szczytu z jednej strony przyczyni się do promocji miasta na skalę globalną, z drugiej - będzie okazją do podjęcia ważnych tematów ekologicznych.

KATOWICE – informacje

Region: Śląsk

Powierzchnia: 164,7 km²

Zaludnienie: miasto – 297,000,

Konurbacja górnośląska –

2,700,000,

Górnośląski Związek Metropolitalny

– 5,275,000.

Cały obszar metropolii plasuje się na 16. miejscu jeśli chodzi o najsilniejsze gospodarczo miasta pod względem PKB w Unii Europejskiej, z dorobkiem wynoszącym 114,5 miliardów USD.

Więcej informacji na stronie:
www.cop24.katowice.eu

Raport specjalny nt. zmian klimatycznych na COP24 w Katowicach

Kaohsiung – a Green City

Kaohsiung, miasto położone w południowej części Tajwanu, posiadające status miasta wydzielonego, w przeszłości było centrum przemysłu ciężkiego. Lokalne władze wykorzystały możliwość przekształcenia metropolii w ekologiczne i zielone centrum zrównoważonego stylu życia, gdy gospodarka krajowa ukierunkowała się na przyjazny środowisku nowoczesny przemysł. Oszczędność energii, ograniczenie emisji i rozwój gospodarki obiegu zamkniętego to główne działania w odpowiedzi na globalne zmiany klimatu i stworzenie zrównoważonego miasta.

Myśląc poza schematami, rozwój zielonej gospodarki.

W celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, władze miasta starały się zachęcić do wspólnych działań obywateli oraz publiczny i prywatny sektor. Władze Kaohsiung ujęły w swojej polityce rozwojowej długofalowe planowanie. Jako pierwsze władze lokalne na Tajwanie, promowały finansowanie zielonych inicjatyw dla przemysłu fotowoltaicznego. Takie podejście skierowało inwestycje w sektor odnawialnych źródeł energii i przyczyniło się do zwiększenia liczby zielonych instalacji na dachach.

Od 2013 roku, kiedy wprowadzono finansowanie zielonych dachów, emisja spadła o 3840 ton sześciennych rocznie - co jest równoważne pochłanianiu dwutlenku węgla przez 10 parków wielkości Parku Daan w Tajpej przez okres 12 miesięcy. Kaohsiung zastępuje wizualnie nieciekawe cementowe dachy kolorowymi instalacjami PV produkującymi czystą

energię, co przyczynia się do łagodzenia zmian klimatu. Te osiągnięcia to dowód wspólnych działań obywateli i władz lokalnych w rozwój gospodarki ekologicznej w tej portowej metropolii.

Rozwój Kaohsiung LOHAS Building.

W 2011 roku, władze lokalne zainicjowały w budynkach standardy LOHAS (ruch społeczny oparty na zdrowym i odpowiedzialnym stylu życia). W ostatnich siedmiu latach nastąpił znaczny rozwój tego ruchu i obecnie obejmuje on szeroki zakres działań między innymi takich jak system certyfikacji budynków typu LOHAS, system zasad projektowania i przyznawania nagród oraz przepisy samorządzenia budownictwem ekologicznym.

W 2015 roku, Kaohsiung LOHAS Building 2.0 przyczyniło się do rozwoju trendu w projektowaniu funkcjonalnych balkonów w nowych obiektach urbani-

Hsu Li-ming, pełniący obowiązki Prezydenta Miasta Kaohsiung

Kaohsiung – informacje

Kraj – Tajwan

Region – południowy Tajwan

Powierzchnia – 2,959 km kw.

Liczba ludności – 2,77 miliona

Gęstość zaludnienia – 940 os./km²

PKB na osobę – 24,000 USD

stycznych w mieście. W kolejnym roku w ramach Kaohsiung LOHAS Building 2.5 wprowadzono uniwersalne zasady projektowania, dzięki którym budynki mieszkalne stały się przyjazne dla mieszkańców wszystkich grup wiekowych. Kaohsiung LOHAS Building stało się punktem odniesienia w projektowaniu zrównoważonej architektury.

Kolorowe, zachwycające zielone dachy.

Jedną z najbardziej wyróżniających się cech standardów Kaohsiung LOHAS Building są zielone dachy. Dzięki zachętom oferowanym przez władze miasta w ostatnich czterech latach, łączna powierzchnia zielonych dachów w mieście równa się powierzchni 40 boisk piłkarskich. Z roku

na rok obszar zielonych dachów zwiększa się o ponad 33058 m².

180 tysięcy metrów kwadratowych zadrzewionych dachów i balkonów.

Aby łagodzić wpływ upalnych i długich letnich dni w Kaohsiungu, władze miasta zdecydowały, że balkony powinny mieć głębokość 3 metrów, czyli powinny być większe o 50 procent od minimalnych rozmiarów ustalonych w krajowych regulacjach budowlanych. Ponadto wprowadzono program nagradzania mieszkańców, którzy umieszczając na balkonach donice z kwiatami, krzewami i drzewkami, pomagają chłodzić budynek i oszczędzać energię. Do chwili obecnej, ponad 100 budynków i 300 domów złożyło wnioski o utworzenie takich przestrzeni. Z roku na rok przybywa zielonych dachów i przestrzeni w mieście.

Kaohsiung LOHAS Building 3.0 – standardy przyjazne dla wszystkich grup wiekowych.

W kontekście szybko starzejącego się społeczeństwa, władze Kaohsiung przedstawiły dodatkowe uregulowania w ramach Zasad Projektowania i Nagradzania Kaohsiung LOHAS Buildings. Nowe regulacje wprowadzają wymóg tworzenia w budynkach na co dziesiątym piętrze ogólnodostępnego miejsca o powierzchni 200 m², z myślą o aktywizacji seniorów.

Ta pionierska decyzja odnosi się do tworzenia przestrzeni obejmującej także pomieszczenia sanitarne dostosowane dla wszystkich grup wiekowych. Pomysł tworzenia takich przestrzeni był inspirowany tradycyjną architekturą tajwańską (trzy-skrzydłowe budynki) pozwalającą seniorom cieszyć się towarzystwem sąsiadów i nawiązywać bliższe relacje sąsiedzkie w przyjemnej atmosferze.

Rozwój sieci ścieżek rowerowych i promocja niskoemisyjnych pojazdów.

Władze Kaohsiung, jako pierwsze na Tajwanie, wprowadziły w marcu 2009 roku system wypożyczania rowerów. To przedsięwzięcie oferuje mieszkańcom alternatywny dla samochodów i motocykli środek transportu, który wpływa na poprawę jakości powietrza. Inne tego typu działania obejmują rozbudowę stacji wypożyczenia

rowerów i ścieżek rowerowych, a także zwiększenie liczby miejsc parkingowych dla rowerów.

926 km ścieżek rowerowych w mieście, które uzupełniają kolej miejską i metro, obejmuje drogi wielofunkcyjne i rekreacyjne oraz szlaki krajoznawcze. Dzięki temu osiem lat temu CNN Travel uznało Kaohsiung za jedno z najbardziej przyjaznych rowerzystom miast w Azji.

Od 2017 roku, miasto dysponuje 450 stacjami wynajmu rowerów i 3800 rowerami, z których skorzystano już ponad 4 miliony razy. Ponadto na 50 stacjach monitorowania jakości powietrza zainstalowano mikrosystemy rejestrujące temperaturę, poziom CO₂ i wilgotności powietrza oraz poziom pyłów PM_{2.5} i PM₁₀.

Rozbudowa systemu kolei miejskiej.

We wrześniu ubiegłego roku, Kaohsiung podjęło kolejne decyzje i działania proekologiczne. Miasto planuje uruchomienie linii kolei miejskiej o długości 22,1 km z 37 stacjami. Pierwsza faza budowy linii obejmuje 8,7 km i stacje C1-C14. Druga faza jest synchronizowana z postępną rozbudową metra i ma być zakończona w 2019 roku.

Działania adaptacyjne na obszarach zalewowych.

Zgodnie z polityką władz centralnych, władze lokalne przyjęły Dwuletni Plan Promocji Energii Słonecznej. Współpracując z Agencją Zasobów Wodnych przy Ministerstwie Gospodarki, Kaohsiung rozpoczął realizację systemów solarnych i maksymalizację wykorzystania przestrzeni publicznej. Zbiorniki retencyjne Cian Fengzi,

Dian-Bao-Chi i Yongan zostały wybrane jako miejsca właściwe dla tych działań. Razem wytwarzają one rocznie 15 milionów kWh energii, co wystarcza na pokrycie zapotrzebowania na energię 4,200 gospodarstw domowych, przy ograniczeniu emisji o 8,000 ton, co jest równoważne redukcji dwutlenku węgla pochłanianego przez 275,000 drzew.

W przeszłości zbiorniki retencyjne były wykorzystywane głównie do poprawy odwadniania terenów i zapobiegania powodziom. Z czasem rozszerzono misję tych obiektów i obecnie są tam ekologiczne parki wodne, instalacje produkujące zieloną energię oraz miejsca do uprawiania sportów rekreacyjnych na świeżym powietrzu poza sezonem huraganowym.

W grudniu 2016 roku, Kaohsiung dołączyło do organizacji lokalnych władz na rzecz zrównoważonego rozwoju z siedzibą w Niemczech (ICLE-Local Governments for Sustainability), stając się pierwszym tajwańskim miastem członkowskim ICLEI. Kaohsiung uczestniczyło w międzynarodowych spotkaniach i konferencjach poświęconych zwalczaniu zmian klimatycznych. W 2015 roku, Kaohsiung zgodnie z porozumieniem prezydentów miast, zobowiązało się do redukcji emisji i promocji zwalczania zmian klimatu. Kaohsiung zobowiązało się także do dalszych zmian polityki klimatycznej w odpowiedzi na Porozumienie Paryskie.

Kaohsiung kontynuuje swój rozwój i z powodzeniem przekształca się z centrum przemysłu ciężkiego w ekologiczne i zielone centrum zrównoważonego stylu życia.

Przeciwdziałanie zmianom klimatycznym: Tajwan może pomóc

Wezwanie do wsparcia dla profesjonalnego, pragmatycznego i konstruktywnego udziału Tajwanu w Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC).

Przedmowa

24. sesja Konferencji Stron (COP24) w ramach Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) odbędzie się w grudniu w Katowicach, w Polsce. Podczas wydarzenia uczestnicy wypracują i przyjmą pakiet decyzji, służący zapewnieniu pełnej implementacji porozumienia paryskiego w sprawie zmian klimatu. Pomoże to skoncentrować międzynarodowe wysiłki na ograniczaniu i dostosowywaniu się do konsekwencji zmian klimatycznych.

Tajwan wyznaczył ambitne cele redukcji emisji gazów cieplarnianych.

W czerwcu 2015 r. Tajwan przyjął rozwiązanie prawne w kwestii redukcji gazów cieplarnianych i zarządzania nimi (Greenhouse Gas Reduction and Management Act), ustanawiające cel redukcji emisji dwutlenku węgla na najbliższe pięć lat w nadziei na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do 2050 r. o 50% w porównaniu z poziomem z 2005 r. Tajwan dąży do ograniczenia redukcji gazów cieplarnianych o 2% do 2020 r., 10% do 2025 r. i 20% do 2030 r.

W celu lepszej kontroli i redukcji emisji gazów cieplarnianych tajwańskie Ministerstwo Ochrony Środowiska stworzyło wytyczne dla działania w kwestii zmian klimatycznych (National Climate Change Action Guidelines), wprowadziło plan redukcji emisji gazów cieplarnianych (Greenhouse Gas Reduction Action Plan) oraz program kontroli emisji gazów cieplarnianych (Greenhouse Gas Emissions Control Action Program), odnoszące się do sześciu największych sektorów: energii, produkcji, transportu, budownictwa mieszkalnego i komercyjnego, rolnictwa oraz zarządzania środowiskiem. Inicjatywy te, uaktualniane raz na pięć lat, ułatwiają współpracę w ramach rządu pomiędzy poszczególnymi ministerstwami.

Tajwan wyznaczył sobie za cel zwiększenia do 20% udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitej produkcji energii i wzrostu udziału energii powstałej w oparciu o niskoemisyjny gaz naturalny do 50% do 2025 r., tym samym obniżając poziom energii powstałej ze spalania węgla do 30%. Tajwan będzie kontynuował promowanie swojego przekształcenia energetycznego w celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.

W sierpniu 2018 r. Tajwan znowelizował ustawę o kontroli zanieczyszczenia powietrza (Air Control Pollution Act) w celu ograniczenia zanieczyszczenia powietrza i przyspieszenia transformacji energetycznej Tajwanu. Ponadto dąży do dalszych ograniczeń w emisji powodowanej przez pojazdy i fabryki, poprawy jakości powietrza oraz wzmocnienia zarządzania źródłami zanieczyszczeń i przeciwdziałaniu im.

Tajwan rozumie, że kwestie dotyczące zmian klimatycznych są nierozwalnie związane z Agendą Narodów Zjednoczonych na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i jest zdecydowany udzielić wszelkiej pomocy w osiągnięciu 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju. We wrześniu 2017 r. Tajwan opublikował Raport VNR (Voluntary National Review) w celu udokumentowania konkretnych postępów, jakich dokonał w tej mierze.

Tajwan musi uczestniczyć w Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i w porozumieniu paryskim.

Preambuła Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu uznaje, że globalny charakter zmian klimatycznych wyma-

ga możliwie najszerszego udziału wszystkich państw w celu osiągnięcia skutecznej i adekwatnej odpowiedzi na nie. Dodatkowo Porozumienie Paryskie podkreśla istotę koncepcji sprawiedliwości klimatycznej, wzywając wszystkie kraje do podjęcia działań w kwestii zmian klimatycznych. Nie-sprawiedliwością jest pozostawianie Tajwanu wykluczonego z UNFCCC, a jego rządu osamotnionego w przeciwdziałaniu oddziaływaniu zmian klimatycznych. Włączenie Tajwanu w inicjatywę UNFCCC wypełniłoby cele i ducha konwencji oraz cele zawarte w Karcie Narodów Zjednoczonych.

Tajwan jest podatny na zmiany klimatyczne.

Wzrastająca częstotliwość ekstremalnych zdarzeń pogodowych i podnoszący się poziom mórz spowodowane globalnym ociepleniem zagrażają środowisku naturalnemu Tajwanu i jego przetrwaniu. W ciągu ostatnich dwóch lat średnie temperatury na Tajwanie były najwyższe w ciągu wieku. Nietypowe fale upałów doprowadzały do niedoborów wody, niszczyły gospodarkę, zagrażały ludziom i ograniczały wytwarzanie energii hydroelektrycznej. Jakby tego było mało, w sierpniu tego roku nagle, ulewne deszcze tropikalne wywołały na Tajwanie liczne powodzie, poważnie wpływając na życie ludzi, niszcząc infrastrukturę i ich dobytek.

Brak akcesji Tajwanu do spotkań i mechanizmów UNFCCC oraz wykluczenie go z ram pomocy międzynarodowej osłabiły jego zdolność do formułowania strategii adaptacyjnych jako odpowiedzi na wyzwania stawiane przez globalne ocieplenie i zmiany klimatyczne. Niezbędnym jest włączenie Tajwanu do systemu wczesnego ostrzegania o katastrofach naturalnych, zapewnienie dostępu do informacji w czasie rzeczywistym i umożliwienie Tajwanowi wniesienia większego wkładu w globalne mechanizmy adaptacyjne do zmian klimatycznych.

Tajwan musi łagodzić negatywny wpływ na swoją gospodarkę i handel.

Jednym z kluczowych elementów implementacji porozumienia paryskiego jest realizacja zarówno rozwoju ekonomicznego jak i ochrony środowiska. Tajwański program 5+2 Innowacyjne Gałęzie Przemysłu zakłada środki do stworzenia zrównoważonej ojczyzny poprzez promowanie zielonej energii i gospodarki cyrkularnej w gospodarowaniu odpadami. Program ten pomoże przesunąć bazę przemysłową Tajwanu z produkcji tradycyjnej w stronę promowania wysokiej wartości dodanej i gospodarki przyjaznej środowisku.

Wykluczenie Tajwanu z dostępu do mechanizmów finansowania klimatu UNFCCC utrudni Tajwanowi zrekompensowanie wysokich kosztów przeznaczonych na środki redukcji emisji dwutlenku węgla. Może to znacząco zaszkodzić przewadze konkurencyjnej tajwańskiego przemysłu i zniechęcić jego gałęzie do udzielania pomocy rządowi w kwestii rozwoju zielonej struktury przemysłowej, zmierzającej w stronę transformacji Tajwanu w społeczeństwo niskoemisyjne. Prawie wszyscy członkowie Światowej Organizacji Handlu (WTO) są stronami UNFCCC i porozumienia paryskiego. Tajwan jednakże, mimo swego członkostwa w WTO, jest wykluczony. Jako że regulacje handlowe WTO zezwalają państwom na wprowadzanie ceł importowych z tytułu ochrony środowiska, przemysł Tajwanu może stać się celem podobnych działań.

Jako znacząca światowa gospodarka Tajwan powinien móc wnieść swój wkład do UNFCCC.

Tajwan, będący 22. największą gospodarką świata, odgrywa znaczącą rolę w zapewnianiu stabilizacji oraz dobrobytu zarówno w regionie Azji i Pacyfiku, jak i w globalnym systemie gospodarki i handlu. Na Tajwanie, podobnie jak na innych państwach, spoczywa obowiązek udzielenia pomocy w łagodzeniu efektów zmian klimatycznych, co sprawia, że nie powinien być wykluczony z UNFCCC. Tajwan wzywa społeczność międzynarodową do udzielenia wsparcia dla tajwańskiego Ministerstwa Ochrony Środowiska jako niestalego rządowego obserwatora podczas nadchodzącego COP24 w Polsce.

Tajwan jest gotowy przyczynić się do globalnych wysiłków w zwalczaniu zmian klimatu. Tajwan może być konstruktywnym partnerem w rozwiązywaniu problemów wynikających ze zmian klimatycznych.

Tajwan jest konkurencyjny w dziedzinie zielonej technologii. Wiele z naszych zaawansowanych produktów energii odnawialnej jest eksportowane do wielu państw. Tajwan ma wiele do zaoferowania UNFCCC, nie tylko w dziedzinie technologii, ale również w kwestii sposobów finansowego wsparcia i budowy potencjału. Doświadczenie Tajwanu z szybkim wzrostem gospodarczym, uprzemysłowieniem i zarządzaniem środowiskiem byłoby niezwykle cenne dla innych państw wyspiarskich i krajów rozwijających się, borykających się z podobnymi wyzwaniami, wynikającymi ze zmian klimatycznych. Czerpiąc z zaawansowanych technologii i doświadczeń Tajwanu, kraje te mogłyby zmodernizować swoje gospodarki, co zminimalizowałoby szkody dla środowiska.

Tajwan chętnie podzieli się swoim doświadczeniem i technologią z innymi państwami.

Od dziesięcioleci Tajwan podejmuje szereg projektów skierowanych na pomoc dla państw rozwijających się w łagodzeniu i adaptacji do skutków zmian klimatycznych. Przejawiały się one w działaniach oscylujących wokół bezpieczeństwa żywnościowego i energetycznego, odnawialnych źródeł energii, zielonych technologii, oświetlenia ulicznego LED, ochrony bioróżnorodności, zarządzania kłeskami żywiołowymi, odbudowy po kłeskach żywiołowych, dolesiania, ochrony środowiska, zarządzania zasobami wodnymi, łagodzenia skutków suszy, etc.

Na przykład, Tajwan sponsorował projekt promujący wydajność energetyczną domostw i energię odnawialną (Enhancing Home Energy Efficiency and Promoting Renewable Energy Project) na Wyspach Marshalla. Założeniem tego istotnego dla łagodzenia zmian klimatycznych projektu była pomoc dla Wysp Marshalla w redukcji emisji dwutlenku węgla o 992 tony w skali roku.

Na Karaibach nowoczesne techniki rolnicze Tajwanu pomogły państwu dostosować się do zmian klimatycznych. Na przykład, Tajwan współpracował z Saint Vincent i Grenadynami w celu wdrożenia projektów stworzonych z myślą o rolnikach (Strengthening Farmers' Organizations) i produkcji rolnej (Improving Fruit and Vegetable Production Technology). Wraz z Saint Kitts i Nevis opracowaliśmy projekt wzmocnienia rolniczych zdolności adaptacyjnych do zmienności klimatu (Enhancing Agriculture Adaptive Capacity to Climate Variability Project). Oba kraje partnerskie zdołały wzmocnić swoje zdolności do reagowania na kłeski żywiołowe i poprawiły zrównoważenie swoich zasobów naturalnych.

Ponadto, począwszy od tego roku, Tajwan i Belize będą wdrażać projekt dla miejskiej odporności i przeciwdziałania kłeskom żywiołowym (Urban Resilience and Disaster Prevention Project) w celu zminimalizowa-

nia oddziaływania ekstremalnych zdarzeń pogodowych poprzez wprowadzenie nowoczesnej technologii w ramach Systemu Informacji Geograficznej, zwiększającego zdolności Belize w dziedzinie zarządzania kłeskami żywiołowymi.

Tajwan, lider w dziedzinie pomiarów sejsmicznych i monitorowania pogody na morzu, dysponuje największą ze wszystkich narodów koncentracją stacji monitorujących, z czego 800 z nich pozostaje aktywnych. Ze względu podatność wysp w regionie Pacyfiku na zmiany klimatyczne, Tajwan oferuje szkolenia ich meteorologicznemu personelowi i wysłał ekspertów, pomagających w usprawnianiu ich systemów prognozowania pogody. Na przykład, Tajwan wdrożył system wczesnego ostrzegania przed ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi i trzęsieniami ziemi na Wyspach Salomona. Dane pogodowe zebrane w ramach tego systemu pomogą Wyspom Salomona wydawać ostrzeżenia o zagrożeniu gorączką denga, co zwróciło uwagę społeczności międzynarodowej.

Wielostronna współpraca pomaga promować zieloną technologię i wydajność energetyczną.

We współpracy z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (EBOR) tajwański ICDF (International Cooperation and Development Fund) przekazał 80 milionów USD na rzecz rozwoju zielonej energii w ramach Green Energy Special Fund. Fundusz ten jest wykorzystywany do współfinansowania projektów EBOR w zakresie zielonej energii, jak na przykład oświetlenie uliczne LED, inteligentne liczniki, technologie zasilane energią słoneczną, transport publiczny i systemy elektryczne.

W ramach tej współpracy Tajwan wsparł projekt modernizacji oświetlenia ulicznego dróg miejskich (Moldova Chisinau Urban Road Project) w Kiszyniowie, stolicy Mołdawii. Nowoczesne oświetlenie LED zastąpi tradycyjne lampy rtęciowe, poprawiając wydajność energetyczną nawet o 70 procent.

Tajwański ICDF wsparł również rozwój systemu dystrybucji energii elektrycznej w Bośni i Hercegowinie (Bosnia and Herzegovina Elektrokrajina Power Distribution Upgrade Project). Inicjatywa ta powinna umożliwić redukcję emisji dwutlenku węgla o 63000 ton i oszczędzić 80 GWh energii elektrycznej poprzez zastosowanie technologii inteligentnych liczników oraz rozwój systemu dystrybucji energii elektrycznej.

Kolejnym współfinansowanym przez Tajwan projektem, czyli Jordan Greater Amman Municipality Solid Waste Project umożliwił zastosowanie technologii zasysania spalin w Ammanie w Jordanii. Energia generowana gazem składowiskowym będzie podłączona do narodowej sieci energetycznej i pomoże Jordanii zredukować emisję dwutlenku węgla o 150000 ton rocznie oraz zmniejszyć zależność od importowanych paliw kopalnych.

Wnioski

W maju 2017 r. Sekretarz Generalny ONZ António Guterres powiedział: „Pociąg zrównoważenia odjechał ze stacji. Albo wsiądziecie teraz, albo zostaniecie tam sami”. Wezwał w ten sposób świat do wsparcia dla przełomowych postanowień konferencji paryskiej. Tajwan, podobnie jak wszystkie inne państwa, powinien otrzymać możliwość uczestniczenia w globalnych mechanizmach, negocjacjach i działaniach promujących implementację postanowień konferencji paryskiej. W związku z tym wzywamy wszystkie strony do wzniesienia się ponad polityczne rozważania i poparcia profesjonalnego, pragmatycznego i konstruktywnego uczestnictwa Tajwanu w UNFCCC. Pozwólcie okazać Tajwanowi pomoc w globalnych działaniach na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym.

Combating
Climate Change

**Taiwan
Can Help**

For more information, please visit:

<https://youtu.be/DZvaC-sE5-I>

